

Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kauhavan Kaukolämpö Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamalle lainalle

Kaupunginhallitus 04.05.2026 § 74
220/02.05.03/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 22.4.2026

Kauhavan Kaukolämpö Oy pyytää Kauhavan kaupungilta omavelkaista takausta 5.300.000 euron lainalle liitännäiskustannuksineen.

Laina käytetään Ylihärjän uuden 5,5 MW monipolttoainelaitoksen rahoittamiseen.

Investointi on jo käynnissä ja väliaikaisesti tätä on rahoitettu kaupungilta nostetulla kassalainalla. Kassalainaa on nostettuna 2.000.000 euroa ja nostamatta on 1.000.000 euroa. Kassalaina maksetaan takaisin haettavalla lainalla.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on kilpailuttanut lainan. Yhtiön hallitus on päättänyt hakea kaupungin omavelkaista takausta seuraavin ehdoin tarjotulle lainalle:

Lainan tiedot	
Määrä	5.300.000 euroa
Laina-aika	15 vuotta
Lyhennykset	Tasalyhenteinen 6 kk välein
Korko	Euribor 6 kk + marginaali 0,250 % p.a.
Koronmaksu	6 kk:n välein
Hinnoittelukatko	3 vuoden välein
Ei nostokuluja	
Vakuus	Kauhavan kaupungin omavelkainen takaus, joka kattaa myös lainan liitännäiskustannukset (korot, viivästyskorot, kulut ja maksut)
Rahoituslaitos	Kuntarahoitus Oyj
Muut ehdot	Oheismateriaalina olevan tarjouksen mukaan

Tarjouksesta poiketen laina on nostettava viimeistään 31.8.2026.
(Tarjouksessa 30.6.2026)

Kuntalain mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Takaus ja muu vakuus voidaan myöntää myös liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, teatteri- ja orkesterilain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi takaus tai muu vakuus voidaan myöntää, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan, yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvalvoitteen. Takausta myönnettäessä tulee ottaa huomioon myös EU:n valtioneuvoston päätökset.

Kauhavan kaupungin takaus- ja antolainapolitiikan mukaan tytäryhtiöt käyttävät ensisijaisesti lainojensa vakuutena kiinteistö- ja yrityskiinnitystä. Kaupungin takaus on vasta toissijainen vaihtoehto. Takauspolitiikan mukaan takauksen hakijan on esitettävä laskelmat, jotka osoittavat yhteisön kyvyn hoitaa otettavasta lainasta aiheutuvat velvoitteet. Yhteisölle myönnettyjen takausten yhteismäärä voi olla enintään kaupungin omistusosuuden mukainen osuus yhteisön edellisten tilinpäätösten mukaisista pysyvistä vastaavista.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on toimittanut kaupungille vahvistamattoman tilinpäätöksen vuodelta 2025. Tilikauden tulos on -95.204,60 euroa. Tilinpäätös sisältää noin 230.000 euroa kertaluontoisia kuluja Korttesjärven laitosprojektiin liittyen. Kaupungille on myös toimitettu Elomatic Oy:n tekemä esiselvitys Ylihärmän hankkeesta. Selvityksen mukaisesti Ylihärmän investointi parantaa yhtiön kannattavuutta merkittävästi. Kauhavan Kaukolämpö Oy:n voidaan edellä olevaan perustuen olettaa selviävän nostettavan lainan velvoitteista.

Kaupunki on myöntänyt Kauhavan Kaukolämpö Oy:n ottamille lainoille omavelkaisia takauksia, joiden pääoma 31.12.2025 oli 9.940.000,00 euroa. Lisäksi kaupunki on myöntänyt yhtiölle 3.000.000 euron edestä kassalainoja (nostettuna 2.000.000 euroa). Kauhavan Kaukolämpö Oy:lle myönnettyjen takausten määrä olisi haettava laina huomioiden 15.240.000 euroa. Yhtiön taseessa 31.12.2025 pysyvien vastaavien määrä oli 16.978.883,03 euroa. Takausten yhteismäärä jää siis tämän alapuolelle, joten takauspolitiikan mukainen ehto täyttyy tältä osin.

Takauspolitiikan mukaan takaukselle vaaditaan vastavakuus, joka kattaa takauksen pääoman täysimääräisesti. Lisäksi politiikassa määrätään, että takaukselle peritään markkinaperusteinen hinta, joka tarkoittaa vuosittain takausprovisiota. Takausprovisio määrä on vähintään 0,5 prosenttia takauspääomasta takauksen allekirjoittamisen yhteydessä sekä sen jälkeen vuosittain 1.1. jäljellä olevasta pääomasta.

Kauhavan Kaukolämpö Oy esittää takauksen vastavakuudeksi kiinteistökiinnitystä omistamiinsa kohteisiin. Kaupungin hallussa on 12.900.000 euron panttikirjat yhtiön omistamiin kiinteistöihin. Kaupunki on vaatinut Kauhavan Kaukolämpö Oy:ltä vuodesta 2015 alkaen omavelkaisten takausten vastavakuudeksi kiinteistökiinnitystä. Näiden takausten jäljellä oleva pääoma oli vuoden 2025 lopussa 9.540.000 euroa. Nyt otettava laina huomioiden vastavakuus tarvitaan 14.840.000 euron takauspääomalle.

Lisävakuudeksi yhtiö antaa kiinteistökiinnityksen (5.300.000 euroa) Ylihärmän uuteen lämpökeskukseen.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on Kauhavan kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Takaus täyttää kuntalain ja kaupungin takaus- ja antolainapolitiikan ehdot.

Takaus täyttää Euroopan komission tiedonannon mukaiset edellytykset, joten myönnettävä takaus ei ole valtiontukea, koska

- a. Kauhavan Kaukolämpö Oy ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- b. Taattava lainamäärä on yksilöity
- c. Takauksesta peritään vuosittain provisio.

Esitetty takaus täyttää kuntalain 129 §:ssä asetetut edellytykset.

Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnettyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaikkien edellä mainittujen kriteerien tulee täytyä, jotta kyse olisi EU-valtiontukisäännöksen alaisesta toiminnasta.

Kuntalaissa 126 §:ssä on määritelty kansallisesti, mitä ei ainakaan katsota EU valtiontukisäännöksen alaiseksi toiminnaksi.

Kuntalain 126.2 §:n 5 momentin perusteella kunta ei hoida tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla ainakaan, jos toiminta perustuu lakiin perustuvaan monopoliasemaan tai muodostaa luonnollisen monopolin tai tuottaa välittömästi näihin liittyviä palveluja.

Lain perusteluissa (HE 268/2014 vp s 45) on esitetty, että lakiin perustuvaa monopoliasemaa tai luonnollista monopoliasemaa sekä tällaiseen toimintaan välittömästi liittyvää toimintaa ei katsota hoidettavaksi kilpailutilanteessa markkinoilla, vaikka toiminta täyttäisikin muutoin esimerkiksi elinkeinotoiminnan edellytykset.

Kauhavan Kaukolämpö Oy tuottaa ainoastaan lämpöä paikallisesti, ja muodostaa siten rajallisesti määriteltävän markkina-alueen oman jakeluverkkonsa puitteissa. Täten sen toimintaan ei sovelleta EU-valtiontukisäännöksiä mm. EU:n komission antamaa ns. takaustiedonantoa (EUVL 2008/C155/10), joka edellyttää mm. takausprovisioon perimistä ja takauksen rajaamista 80 prosenttiin lainan määrästä.

Kuntalain 14 §:n mukaan takaussitoumuksen antamisesta päättää kaupunginvaltuusto

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle Kauhavan kaupungin 100 prosentin omavelkaisen takauksen myöntämistä Kauhavan Kaukolämpö Oy:n em. ehdoin Kuntarahoitusta Oy:ltä ottamalle 5.300.000 euron lainalle. Takaus kattaa myös lainan liitännäiskustannukset. Takausvastuu on voimassa niin kauan, kunnes kaikki velkasitoumukseen liittyvät vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.

Kauhavan kaupunki edellyttää, että Kauhavan Kaukolämpö Oy luovuttaa kaupungille takauksen vastavakuudeksi 5.300.000 euron kiinteistökiinnitykset. Panttikirjat on luovutettava kaupungille viimeistään takaussitoumuksen allekirjoittamisen yhteydessä.

Takauksesta peritään takauksen allekirjoituksen yhteydessä 0,5 prosentin provisio ja sen jälkeen vuodesta 2027 alkaen 0,5 prosentin vuotuinen provisio 1.1. kunakin vuonna jäljellä olevalle pääomalle.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Lisätietoja

Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
